

Avgifter och ersättningar till kommunen vid insatser enligt LSS

2022

Reviderad 2022-01-05 utifrån Konsumentverkets beräkningar för år 2022.

Beslutad av kommunfullmäktige 2019-06-24
KS 2019/218

Innehåll

1. Rätten att ta ut avgifter	3
2. Av vem får avgift tas ut?	3
3. Avgifter och ersättningar till kommunen	3
4. Korttidsvistelse	4
5. Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år utanför det egna hemmet	4
6. Lägervistelse	4
7. Bostad med särskild service för barn och ungdomar, familjehem, 0-18 år	5
8. Bostad med särskild service för barn och ungdomar, familjehem, 19 år och äldre med egna inkomster	5
9. Bostad med särskild service för vuxna	6
10. Resor	6
11. Resa inom och utom kommunen	6
12. Restaurangbesök & Entrébiljetter	6
13. Personlig Assistans	6
14. Ledsagarservice	6
15. Kontaktperson	7
16. Avlösarservice	7
17. Förbehåll av tillräckliga medel	7
18. Att överklaga avgiften	7

1. Rätten att ta ut avgifter

Insatserna enligt LSS, Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387), är i princip avgiftsfria. Enda undantagen läggs fast i 18-20 §§ LSS och 5-6 §§ förordningen (1993:1090) om stöd och service till vissa funktionshindrade.

I anslutning till en insats får skäliga avgifter tas ut för bostad, kost, fritidsaktiviteter samt kulturella aktiviteter. Avgifterna får dock inte överstiga kommunens självkostnader och kommunen ska se till att den enskilde får behålla tillräckliga medel för sina personliga behov.

2. Av vem får avgift tas ut?

1. Kommunen får ta ut avgift av den som har hel allmän ålderspension, hel sjukersättning, hel aktivitetsersättning eller som har annan inkomst av motsvarande storlek.

Annan inkomst av motsvarande storlek är arbetsinkomst, sjukpenning och kapitalinkomster. Det kan också vara en kombination av olika slags inkomster som sammantaget är av den storlek som ovan angetts (19 § LSS).

2. Kommunen får ta ut en ersättning av föräldrar till barn under 18 år när deras barn får vård i ett annat hem än det egna med stöd av LSS.

Föräldrar har enligt föräldrabalken underhållsskyldighet för sina barn och är försörjningsskyldiga till dess barnet fyller 18 år eller så länge barnet går i skola, dock längst till barnet fyller 21 år.

Enligt 20 § LSS, är föräldrar skyldiga att i skälig utsträckning bidra till kommunens kostnader för omvårdnaden när deras barn under 18 år vårdas i ett annat hem än det egna. Kommunen får i sådana fall uppbära underhållsbidrag som avser barnet. Med begreppet *ett annat hem än det egna* jämföras såväl familjehem som bostad med särskild service för barn och ungdomar samt korttidshem.

3. Avgifter och ersättningar till kommunen

Konsumentverkets beräkningar av skäliga kostnader, som rekommenderas av Socialstyrelsen att användas för beräkning av avgifter inom äldre- och handikappomsorgen, har använts som riktlinje när beloppen för avgifter och ersättningar till kommunen tagits fram.

Konsumentverkets kostnader är livsmedelskostnader då all mat lagas hemma, bygger på en matsedel för fyra veckor som uppfyller Livsmedelsverkets näringsrekommendationer för olika personkategorier. I kostnaderna ingår även en liten mängd mellanmål i form av kaffe, kakor och godis. Eventuella merkostnader för livsmedel etc. vid storhelger och andra högtider ingår inte. Kostnaderna uppdateras årligen efter Konsumentverkets förändringar.

4. Korttidsvistelse

För barn och ungdomar samt vuxna som bor i korttidshem eller avlastningsfamilj enligt 9 § 6 p LSS, tar Vansbro kommun ut en ersättning för kost och ett fast pris för förbrukningsvaror (tvätt- och rengöringsmedel, toalett- och hushållspapper m.m.) per dag.

Ersättningen regleras utifrån åldersgrupperna 6 mån-9 år, 10-17 år samt 18 år och över

För 2022 är ersättningsbeloppen per dag fördelade enligt följande:

Åldersgrupp	Kost/ heldag	Kost/ halvdag	Förbrukningsvaror
6 mån - 9 år	43 kr	22 kr	5 kr
10 - 17 år	84 kr	42 kr	5 kr
18 - år	101 kr	51 kr	5 kr

Kost halvdag innebär att man ej erhållit antingen lunch eller middag.

5. Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år utanför det egna hemmet

För skolungdom över 12 år som har korttidstillsyn utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov, enligt 9 § 7 p LSS, tar Vansbro kommun ut en ersättning för kost.

Beräkningsregel frukost 20 %, lunch 40 % och mellanmål 10 % av Konsumentverkets beräkningar.

För 2022 är ersättningsbeloppen per dag fördelade enligt följande:

Åldersgrupp	Frukost	Lunch	Mellanmål
10-13 år	15 kr	31 kr	8 kr
14- år	18 kr	37 kr	9 kr

(om inga måltider erbjuds, tas ingen ersättning ut)

6. Lägervistelse

Lägervistelse är en form av insatsen korttidsvistelse utanför det egna hemmet enligt 9 § 6 p LSS.

För barn och ungdomar samt vuxna som är på lägervistelse, tar Vansbro kommun ut en ersättning som beräknas för varje enskilt läger eftersom lägerarrangemangen ser olika ut med bl.a. resor och externa aktiviteter.

Ersättning tas ut per dygn och omfattar kost, förbrukningsvaror samt resor och eventuella entrébiljetter för externa aktiviteter. Ersättningen beräknas utifrån kostnadsuppgifter från varje lägerarrangör.

7. Bostad med särskild service för barn och ungdomar, familjehem, 0-18 år

(Barn och ungdomsboende, familjehem eller elevhemsboende vid skolgång i annan kommun)

För barn och ungdomar som upp till och med 18 år bor i bostad med särskild service för barn och ungdomar eller familjehem enligt 9 § 8 p LSS, beräknas ersättningen till kommunen utifrån föräldrarnas ersättningskyldighet och reglerna i 6 kap. 2-4 §§ socialtjänstförordningen (2001:937).

Föräldrars ersättning till kommunen ska, enligt 6 kap. 2 § socialtjänstförordningen, beräknas på samma sätt som om det gällde att bestämma betalningsskyldighet för var och en av dem, enligt 19 kap. socialförsäkringsbalken.

Bestämmelsen innebär att kommunen ska göra individuella beräkningar och skälighetsbedömningar av respektive förälders betalningsförmåga. För var och en av föräldrarna ska fastställas ett belopp som ska betalas till kommunen. Beräkningen utgår från respektive förälders inkomst och antalet barn de är försörjningskyldiga för. Beräkningen kan därför leda till att föräldrarna ska betala olika belopp.

Det belopp som var och en av föräldrarna ska bidra med per månad får dock inte överstiga vad som för varje tid motsvarar högsta underhållsstödsbeloppet, per förälder och månad, enligt 18 kap. 20 § socialförsäkringsbalken.

Kostnader för insatserna ska vara lika som för korttidsvistelse.

8. Bostad med särskild service för barn och ungdomar, familjehem, 19 år och äldre med egna inkomster

(Barn och ungdomsboende, familjehem eller elevhemsboende vid skolgång i annan kommun)

Av ungdomar som fyllt 19 år och har egna inkomster (exempelvis aktivitets- eller sjukersättning) och bor i familjehem eller bostad med särskild service för barn och ungdomar enligt 9 § 8 p LSS, tar Vansbro kommun ut en avgift för boende och kost.

Avgiften för boende tas ut per månad (30 dagar) och får uppgå till högst en tolfedel av 0,5539 gånger prisbasbeloppet, enl. 8 kap. 5 § 2 p. SoL, Socialtjänstlagen (2001:453). För år 2022 är prisbasbeloppet 48 300 kronor.

För ungdomar i särgymnasium på annan ort, där ungdomen under beslutsperioden åker hem under helger, studiedagar och lov, tas ersättning ut för 9 månader och avgiftsfria månader är juni, juli och augusti. Om ungdomen har ett 7-dagarsboende och åker hem mer sporadiskt tas ersättning ut för 12 månader

För 2021 är ersättningsbeloppen per dag fördelade enligt följande:

Kost/ heldag	Förbrukningsvaror	Boendekostnad/- månad
101 kr	5 kr	2 229 kr

9. Bostad med särskild service för vuxna

Vuxna personer som har fyllt 18 år och bor i bostad med särskild service för vuxna enligt 9 § 9 p LSS har eget hyresavtal. Hyran faktureras månadsvis i förskott.

Den enskilde betalar själv sina mat-/hushållskostnader samt övriga personliga omkostnader.

10. Resor

För samtliga insatser gäller att den enskilde omsorgstagaren betalar sina resor själv. Vid lägvistelse regleras detta i ersättningen/avgiften till kommunen.

En viktig princip i LSS lagstiftning är att verksamheten ska främja jämlika levnadsvillkor och full delaktigt i samhällslivet för personer enligt LSS personkrets. Av den anledningen bör man i första hand använda kollektivtrafiken, om det är praktiskt möjligt, i andra hand färdtjänst och i tredje hand bil/buss.

Färdtjänstresor handläggs av färdtjänst.

För att kunna ta ut en reseavgift från brukaren, måste syftet med resan vara att den sker utifrån brukarens behov. Avgiften baseras på skatteverkets regler om milersättning.

11. Resa inom och utom kommunen

Kostnaden per person 18:50 kronor/mil enligt skatteverkets regler om milersättning och fordon. Brukaren står för sin andel och verksamheten står för personalens andel/andelar. Avgiften följer skatteverkets rekommendationer.

12. Restaurangbesök & Entrébiljetter

Den enskilde betalar själv sina kostnader vid restaurangbesök och liknande besök på näringsställe eller café för att äta och fika etc.

Den enskilde betalar själv sina kostnader för entrébiljetter m.m. som uppstår vid fritids- och kulturaktiviteter och daglig verksamhet. Vid lägvistelse regleras detta i ersättningen/-avgiften till kommunen.

13. Personlig Assistans

Insatsen personlig assistans är kostnadsfritt för den enskilde. Regleras via Försäkringskassans omkostnadsersättning.

14. Ledsagarservice

Ledsagarservice är avgiftsfritt för den enskilde. Omkostnader för ledsagare utges ej.

15. Kontaktperson

Kontaktpersonens omkostnader betalas av kommunen till kontaktperson, den enskilde står för egna kostnader.

16. Avlösarservice

Avlösarservice är avgiftsfri.

17. Förbehåll av tillräckliga medel

Den enskilde ska genom LSS-insatserna tillförsäkras goda levnadsvillkor (7 § LSS). Hänsyn måste tas till att det ska finnas tillräckliga medel för den enskildes personliga livsuppehälle och behov som mat, kläder, dagliga resor, fritidssysselsättning, tandvård och läkarvård (19 § LSS).

Vid bedömningen av den enskildes personliga behov ska även beaktas kostnader på grund av funktionshindret som inte täcks på annat sätt. (6 § förordning (1993:1090) om stöd och service till vissa funktionshindrade).

På anmodan av den enskilde, tas hänsyn till personens betalningsförmåga som då ställs i relation, dels till det nationellt framtagna minimibeloppet för levnadsomkostnader, dels till Konsumentverkets beräkningar av skäliga kostnader. LSS innehåller i övrigt inga bestämmelser om jämkning eller eftergift av avgifter.

Bostadstillägg och bostadsbidrag utbetalas efter sedvanlig prövning av Försäkringskassan.

18. Att överklaga avgiften

Avgifter för insatser enligt LSS kan endast överklagas genom så kallade laglighetsprövning enligt Kommunallagen.